

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **Ing. M. M.**, bývajúceho v B., zastúpeného JUDr. M. Š., advokátom v B., proti žalovaným **1/ Ing. B. M.**, bývajúcej v B., **2/ V. M.**, bývajúcej v O., zastúpeným JUDr. P. V., advokátom v B., **o určenie bezpodielového spoluvlastníctva k bytu**, vedenej na Okresnom súde Bratislava III pod sp.zn. 13 C 168/2003, o dovolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 29. apríla 2008 sp.zn. 14 Co 71/2008, rozhodol

t a k t o :

Dovolanie žalobcu **o d m i e t a .**

Žalobca je povinný zaplatiť žalovaným 1/, 2/ náhradu trov dovolacieho konania 24,11 EUR do rúk JUDr. P. V., advokáta v B., do troch dní.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Bratislava III rozsudkom z 30. októbra 2007, č.k. 13 C 168/2003-189 zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal určenia neplatnosti darovacej zmluvy a dohody o zriadení vecného bremena uzavretej medzi žalovanými 1/ a 2/ o prevode vlastníctva bytu č. X. na X. poschodí bytového domu na Ď. v B. (podrobná špecifikácia nehnuteľnosti je uvedená v odôvodnení cit. prvostupňového rozsudku) a určenia, že tento byt patrí do nevyporiadaného bezpodielového spoluvlastníctva bývalých manželov, žalobcu a žalovanej 1/. Žalobcu zaviazal zaplatiť žalovaným 1/, 2/ trovy konania 58 423,-- Sk (1 939,29 EUR) na účet ich splnomocneného zástupcu do troch dní.

Krajský súd v Bratislave uznesením z 29. apríla 2008 sp.zn. 14 Co 71/2008 odvolanie žalobcu proti rozsudku súdu prvého stupňa podľa § 218 ods. 1 písm.a/ O.s.p. ako oneskorene podané odmietol a žalovaným 1/, 2/ náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

Proti tomuto uzneseniu krajského súdu podal dovolanie žalobca a navrhol ho zrušiť a vec vrátiť krajskému súdu na ďalšie konanie z dôvodu, že postupom odvolacieho súdu došlo k odňatiu možnosti žalobcovi konať pred súdom (§ 237 písm.f/ O.s.p.). Poukázal na to, že rozsudok súdu prvého stupňa bol doručovaný do advokátskej kancelárie zástupcu žalobcu len jedenkrát dňa 21. decembra 2008 (správne má byť 2007 – pozn. dovolacieho súdu), kedy tiež bolo oznámené uloženie zásielky na pošte. K prevzatiu zásielky došlo v stanovenej odbernej lehote 4. januára 2008. Keďže táto zásielka nebola doručovaná opakovane, nemohlo dôjsť k fikcii doručenia podľa ustanovenia § 47 ods. 2 O.s.p. Na základe uvedeného došlo k prevzatiu rozsudku okresného súdu 4. januára 2008, odkedy začala plynúť pätnásťdňová lehota na podanie odvolania a keďže odvolanie bolo podané na okresnom súde 18. januára 2008, bolo podané včas. Okrem toho namietal, že napadnuté uznesenie odvolacieho súdu je nezrozumiteľné, keď v jeho odôvodnení súd uvádza, že k doručeniu prvostupňového rozhodnutia došlo v súlade s ustanovením § 47 ods. 2 O.s.p. 28. decembra 2007, ktoré tvrdenie je však nesprávne, pretože ak by sa aj v danom prípade pripustila možnosť použitia fikcie pri doručení podľa uvedeného ustanovenia O.s.p., zásielka by sa považovala za doručenú už 27. decembra 2007. Vo zvyšnej časti dovolania žalobca namietal nesprávnosť právneho posúdenia vedci prvostupňovým súdom.

Žalované 1/, 2/ v písomných vyjadreniach navrhli dovolanie žalobcu zamietnuť a zaviazat' žalobcu na náhradu trov právneho zastúpenia v dovolacom konaní v sume 31 592,-- Sk (1 048,66 EUR).

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.) skúmal najskôr, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému ho zákon pripúšťa.

V prejednávanej veci odvolací súd rozhodol uznesením. Pokiaľ dovolanie smeruje proti uzneseniu odvolacieho súdu, je tento opravný prostriedok prípustný, ak smeruje proti zmeňujúcemu uzneseniu odvolacieho súdu (§ 239 ods. 1 písm.a/ O.s.p.) alebo uzneseniu, ktorým odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločností [§ 109 ods. 1 písm.c/] na zaujatie stanoviska (§ 239 ods. 1 písm.b/ O.s.p.), alebo potvrdzujúcemu uzneseniu, vo výroku ktorého odvolací súd vyslovil, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu (§ 239 ods. 2

písm.a/ O.s.p.), alebo ak ním bolo potvrdené buď uznesenie súdu prvého stupňa o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia (§ 239 ods. 2 písm.b/ O.s.p.) alebo uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo jeho vyhlásenie za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky (§ 239 ods. 2 písm.c/ O.s.p.).

Dovoláním napadnuté uznesenie nevykazuje znaky žiadneho z týchto rozhodnutí, prípustnosť dovolania preto z uvedených ustanovení nemožno vyvodit'.

Vzhľadom na zákonnú povinnosť (§ 242 ods. 1 veta druhá O.s.p.) skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných väd uvedených v § 237 O.s.p., neobmedzil sa dovolací súd len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 239 O.s.p., ale zaoberal sa i otázkou, či konanie nie je postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 písm.a/ až g/ O.s.p. Ak je konanie postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 O.s.p., možno dovoláním napadnúť aj rozhodnutia vo veciach, v ktorých je inak dovolanie z hľadiska § 239 O.s.p. vylúčené. Pri skúmaní, či je dovolanie prípustné sa dovolací súd zamerail predovšetkým na okolnosti, ktoré dovolateľ v dovolaní namietal.

Podľa § 237 písm.f/ O.s.p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak sa účastníkovi konania postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

Odňatím možnosti konať pred súdom sa v zmysle tohto ustanovenia rozumie taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia tých jeho procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. O postup odnímajúci účastníkovi možnosť konať pred súdom ide tiež v prípade, ak odvolací súd nesprávne odmietol odvolanie ako oneskorene podané.

Dovolací súd dospel k záveru, že rozhodnutie odvolacieho súdu nie je postihnuté touto vadou.

Odvolačí súd uznesením odmietol odvolanie vychádzajúc z toho, že žalobca podal odvolanie proti rozsudku súdu prvého stupňa až po uplynutí zákonnej lehoty na jeho podanie. Tento záver odvolacieho súdu je správny.

Podľa § 47 ods. 2 O.s.p. (v znení účinnom do 15. októbra 2008) ak nebol adresát písomnosti, ktorá sa má doručiť do vlastných rúk, zastihnutý, hoci sa v mieste doručenia zdržuje, doručovateľ ho vhodným spôsobom upovedomí, že mu zásielku príde doručiť znovu v deň a hodinu uvedenú v oznámení. Ak zostane i nový pokus o doručenie bezvýsledným, uloží doručovateľ písomnosť na pošte alebo na orgáne obce a adresáta o tom vhodným spôsobom upovedomí. Ak si adresát zásielku do troch dní od uloženia nevyzdvihne, považuje sa posledný deň tejto lehoty za deň doručenia, i keď sa adresát o uložení nedozvedel.

Podľa § 57 ods. 2 O.s.p. lehoty určené podľa týždňov, mesiacov alebo rokov končia uplynutím toho dňa, ktorý sa svojim označením zhoduje s dňom, keď došlo ku skutočnosti určujúcej začiatok lehoty, a ak ho v mesiaci niet, posledným dňom mesiaca. Ak koniec lehoty pripadne na sobotu, nedeľu alebo sviatok, je posledným dňom lehoty najbližší nasledujúci pracovný deň.

Odvolanie sa podáva do 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti rozhodnutiu ktorého smeruje. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 204 ods. 1 O.s.p.).

Odvolanie je procesným právnym úkonom, podaným za účelom preskúmania rozhodnutia súdu prvého stupňa. K podaniu odvolania je procesne legitimovaný účastník konania.

Podľa citovaného ustanovenia § 204 ods. 1 O.s.p. pre splnenie podmienky včasnosti podania odvolania je potrebné, aby odvolanie bolo podané v lehote stanovenej zákonom. S účinnosťou od 1. septembra 2005 (zákon č. 341/2005 Z.z.) dĺžka lehoty na podanie odvolania je rovnaká a nie je už závislá od formy, akou súd prvého stupňa rozhodol (rozsudkom alebo uznesením). Lehota na podanie odvolania je pätnásťdňová a jej plynutie sa počíta od doručenia rozhodnutia. Do lehoty na podanie odvolania sa nezapočítava deň, kedy došlo k doručeniu rozhodnutia súdu prvého stupňa účastníkovi konania (§ 57 ods. 1 O.s.p.). Lehota na podanie odvolania je lehotou zákonnou a nie je možné ju predĺžiť ani skrátiť. Ide

zároveň o lehotu procesnú, čo znamená, že stačí, ak je odvolanie posledný deň odvolacej lehoty podané na súde alebo sa odovzdá orgánu, ktorý má povinnosť ho doručiť (§ 57 ods. 3 O.s.p.). V prípade náhradného doručenia v zmysle citovaného ustanovenia § 47 ods. 2 O.s.p. ide o zákonnú konštrukciu právnej fikcie, že účinky doručenia písomnosti nastanú po uplynutí stanovenej lehoty (tri dni) zo zákona aj voči tomu, kto písomnosť fakticky neprevzal. Účelom fikcie v práve je posilniť právnu istotu. Právna fikcia ako nástroj odmietnutia reality právom, je výnimočným nástrojom. Aby mohla právna fikcia svoj účel (dosiahnutie právnej istoty) splniť, musí rešpektovať všetky náležitosti, ktoré s ňou zákon spája. Ak nie sú všetky právne náležitosti splnené, súd nie je oprávnený naplnenie fikcie konštatovať.

V preskúmvanej veci z obsahu spisu vyplýva, že rozsudok Okresného súdu Bratislava III z 30. októbra 2007 č.k. 13 C 168/2003-189 bol splnomocnenému zástupcovi žalobcu doručovaný 20. decembra 2007. Nakoľko tento pokus o doručenie bol neúspešný, po výzve – upovedomení o opakovanom doručení 21. decembra 2007, ktoré bolo taktiež bezvýsledné, bola v ten istý deň (t.j. 21. decembra 2007 – piatok) zásielka uložená na pošte. Odvolací súd potom použil právnu fikciu doručenia písomnosti uplynutím trojdňovej úložnej lehoty (§ 47 ods. 2 O.s.p.).

Pokiaľ v tejto súvislosti dovolateľ poukazuje na skutočnosť, že nemohlo dôjsť k fikcii doručenia podľa ustanovenia § 47 ods. 2 O.s.p., keďže predmetná zásielka bola doručovaná jeho advokátovi len jedenkrát dňa 21. decembra 2007, teda nedošlo k jej opakovanému doručeniu, pričom na podporu uvedeného tvrdenia v dovolaní neprodukoval žiadny dôkaz, treba vychádzať jednoznačne z ustanovenia § 45 ods. 2 O.s.p., podľa ktorého údaje uvedené na potvrdení o doručení písomnosti (ďalej len “doručenka“) sa považujú za pravdivé, ak nie je dokázaný opak. Potom, vychádzajúc z údajov na doručení z zásielky obsahujúcej rozsudok súdu prvého stupňa je zrejmé (ako je už vyššie v odôvodnení tohto rozhodnutia uvedené), že pri doručovaní tejto písomnosti bol dodržaný postup predpokladaný v ustanovení § 47 ods. 2 O.s.p., podľa ktorého trojdňová úložná lehota žalobcovi začala plynúť 22. decembra 2007 (sobota). Keďže nasledujúce dni plynutia úložnej lehoty (od 23. do 26. decembra 2007) splnomocnený zástupca žalobcu nemal reálnu možnosť zásielku si vyzdvihnúť vzhľadom na to, že išlo o dni pracovného pokoja, posledný deň trojdňovej úložnej lehoty pripadol na najbližší nasledujúci pracovný deň, a to 27. decembra 2007 (štvrtok), kedy splnomocnený zástupca žalobcu mal možnosť vyzdvihnúť si zásielku na pošte (vediac o jej uložení), napriek

tomu tak nespravil. Lehota na včasné podanie odvolania podľa § 204 ods. 1 O.s.p. tak začala žalobcovi plynúť 28. decembra 2007 a jej posledným dňom bol 11. január 2008, ktorý bol riadnym pracovným dňom (piatok). Na tomto mieste dovolací súd dáva do pozornosti, že ak dovolateľ namietal aj nepreskúmateľnosť rozhodnutia odvolacieho súdu v súvislosti s uvedením fiktívneho doručenia prvostupňového rozsudku až 28. decembra 2007, uvedenie tohto dátumu v odôvodnení napadnutého uznesenia nepochybne treba považovať za zrejmu nesprávnosť, nakoľko pri určení dňa náhradného doručenia, ktorý mal zásadný význam pre ďalšie konanie odvolací súd rešpektoval kogentnú právnu úpravu počítania lehôt v zmysle ustanovenia § 57 ods. 2 vety druhej O.s.p., čo je zřejmé zo správneho určenia (uvedenia) jej posledného dňa, t.j. 11. januára 2008. Keďže odvolanie proti rozsudku súdu prvého stupňa bolo podané osobne na prvostupňovom súde až 18. januára 2008, bolo podané po uplynutí odvolacej lehoty, v dôsledku čoho odvolací súd správne odmietol odvolanie žalobcu ako oneskorene podané (§ 218 ods. 1 písm.a/ O.s.p.) bez toho, že by mu tým odňal možnosť konať pred súdom.

Nakoľko prípustnosť dovolania v danom prípade nemožno vyvodit' z ustanovení § 239 ods. 1 a 2 O.s.p., nebola preukázaná existencia dovolateľom namietanej vady konania v zmysle § 237 písm.f/ O.s.p. a neboli zistené (ani tvrdené) iné vady uvedené v § 237 O.s.p., dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k záveru, že dovolanie žalobcu je neprípustné, preto ho odmietol (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm.c/ O.s.p.).

V dovolacom konaní úspešným žalovaným 1/, 2/, ktoré podali návrh na uloženie povinnosti nahradiť trovy dovolacieho konania a tieto vyčíslili (§ 151 ods. 1 O.s.p.), vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti žalobcovi, ktorý úspech nemal (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení v § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Dovolací súd im priznal náhradu, ktorá spočíva v odmene advokáta za právnu službu, ktorú poskytol vypracovaním vyjadrenia k dovolaniu žalobcu [§ 14 ods. 2 písm.c/ vyhlášky č. 655/2004 Z.z. v znení účinnom do 31. decembra 2008 (ďalej len "vyhláška")]. Sadzbu tarifnej odmeny určil podľa § 11 ods. 1 vyhlášky zníženú o 20 % podľa § 13 ods. 3 vyhlášky vo výške 18,20 EUR, čo s náhradou výdavkov za miestne telekomunikačné výdavky a miestne prepravné vo výške jednej stotiny výpočtového základu [§ 1 ods. 3 a § 16 ods. 3 vyhlášky (t.j. 5,91 EUR)], predstavuje spolu 24,11 EUR.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 31. júla 2009

JUDr. Jana Bajánková, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia : Jarmila Uhlířová